

• היחסים בין ישראל ומזכיר או"ם דאג האמרשילד יורען בצורה חריפה בחודשים הקרובים. כל השמועות על הבנה הודית שנתגלתה כביכול בשיחות שניהל עם ביג'י חסרות יסוד, והאמרשילד יתמוך פומבית בהסדר שלום המבוסס על קיצוצים בגבולות ישראל, במקביל להחלטה שנתקבלה לפני שנתיים בוועידת באנדונג. ישראל תדחה הצעה זו בכל תוקף, תגורר שורה של החלטות נגדה בבירות העולם ובאוי"ם.

• פעילות אחרת של האמרשילד עשויה להצמיח טובה לישראל. בין תוכ"ן ניותיו החדשות של מזכיר או"ם בולטת תוכנית חלוקת מי הירדן, שתבוצע באמצעות האוי"ם. כדי למנוע השמטת העניין מתחת ידה והחזרת התערבות סובייטית נוספת במרחב, עלולה ארצות-הברית להחליט על ביצוע "החלק הישראלי" של תוכנית המים של ג'ונסטון.

• ארצות-הברית עשויה ככל זאת להגיש למצרים את ה"עזרה הכספית החרושה להקמת סכר אסואן. לאחר שהוברר למצרים כי הרוסים אינם מוכנים לעזור להם בממדיענק כאלה, יותר כנראה גמאל עבד אלנאצר על תקיפותו כלפי המערב, יזכה שוב להקצבה האמריקאית למפעל הפיתוח העצום.

• אחד הצעדים הראשונים בכיוון זה יהיה צימצום העזרה המצרית למורדים באלג'יריה. לאחר ביקורם של ראש הממשלה ושר החוץ הצרפתיים במוסקבה, שם נדונו גם ענייני אלג'יריה, נרמז לעבד אלנאצר באמצעות המרשל מיטו כי ברית-המועצות מעוניינת עתה בצימצום פעולות המורדים נגד הצרפתים.

• הקמאון ביחסי ישראל-יהודי יפשייר. בשבועות הקרובים תחול התקרבות ניכרת ביחסים המדיניים שבין שתי המדינות וראש ממשלת הודו, ג'ואהלאל נהרו, יפגש לשיחות עם אישים ישראליים רמי מעלה.

• במסגרת התקרבות זו, עשוי לבקר בישראל גם שליחו האישי של נהרו, קרישנה מיר, נון, שיקיים שיחות עם ביג'י וגולרה מאירסון. בשעתו שימש מינון מתווך חשוב בסיוע הקרבות ב"קוריאה.

• גורל איחוד הצ"כ עם חרות יוכרע בוועידת הצ"כ שתתקיים בסוף השנה. תנועת-החרות תקיים את ועידתה באותו זמן, ולשם תיאום למרות שחוגי הכלכלה מסכימים עתה לאיחוד. עוד נטוש ויכוח חמור על ה"מצע הפוליטי של המפלגה המאוחדת. בעוד הצ"כ מסכימים כי "המולדת ה"שלמה" תהיה מטרת המפלגה, לא הסיכמו עדיין לנקודה השניה האומרת כי המפלגה "תתחור בכל המצעים בכל שעה" למטרה זו.

בינתיים מתכננים הצ"כ מסע-תעמולה עצמאי בענייני כלכלה, שירלוץ בין הש"א ר סרט תעמולה.

• חילוקי-דעות חריפים מתגבשים בין מפלגת הצ"כ וראש עיריית תל-אביב. כדי להוכיח שהוא אינו נופל מאבא חושי במיבצעים ציבוריים.

נאלץ חיים לבנון להמיל מסיים גבוהים בעיר. אולם הצ"כ, המתנגדים להגזלת המסים של הממשלה, אינם יכריזו להסכים להעלאתם במוסד שהם שולטים בו. מכאן נטינו של לבנון לקרבאלי את נציג מפא"י אברהם שכטר, והשמועות על צירוף מפא"י אל הקואליציה העירונית (בשיתוף עם חרות).

• שערוריה מעניינת עלולה לפרוץ כשיתגלה כי מועצות-הפועלים בכמה מקומות חילקו לעסקני המפלגות שלהן פרזסים במחיר סמלי, שהוא נמוך אפילו ממחיר פרזס-היסקון. הדבר נתון עתה לביקורת פנימית.

• קרוב לודאי ששמה של אנה פאוקר יוחר בקרוב. למרות התנגדותם של שליטי רומניה, שסילקו את פאוקר, גובר הלחץ לבצע מעשה זה. ביקוריהם של כמה מגדולי המפלגות הקומוניסטיות, ביניהם משה סנה והמרשל מיטו, היו קשורים בביור זה.

• ביג'י יפנה בקריאה ררמטית אל חבריה-הכנסת והשרים לזותר על חלק ניכר ממשכורתם. קריאה זו תהיה צעד ראשון במערכה שבה יפתח ראש הממשלה להורדה כללית של רמת המחיה. צעדים נוספים: הקפאה מוחלטת של תוספת היוקר, הקפאת מחירים, הצמדת השכר לתפוקה.

• התנגדותן של אחרות-העבודה ומפ"ם למסע זה עשויה להיות חזקה מדי בשביל ביג'י, להגיע עד כדי פירוק הקואליציה הממשלתית.

• למרות ההכחשות הנמרצות על מגע בין ביג'י לפרץ ברנשטיין, היה נכון לפתוח משיחות על פניו לצירוף הצ"כ לקואליציה. תוכנית מפורטת בעניין זה נמצאת עתה בשלבי ההכנה הסופית בצמרת מפא"י.

• קרבנה הראשון של גולרה מאירסון כמשרד החוץ יהיה שגריר ישראל ברומא, אליהו ששון, שיוצב לתפקיד חפזי. תוכנית השינויים הנרחבת של גולרה לשיחור אנשי שרת במשרד החוץ נדחתה לפי שעה, לאחר שנתגלה כי צעד זה עלול להרוס את מנגנון החוץ של ישראל, מבלי שגולרה תצליח לבנותו מחדש. שילוקו של ששון יהיה הניסיון הראשון למימוש הדופק.

העם הילדה הקטנה

ישראל עמדה השבוע במרכז ההתענינות. המזכיר הכללי של האוי"ם הקדיש כמה מימיו היקרים כדי לפייס את ראש-הממשלה (ראה הלון). חברי הקונגרס האמריקאי דרשו לספק לה נשק. להשפעת אוהדיה היה חלק בביטול ההצעה האמריקאית להגשים את החלום היקר ביותר ללב מצריים: הקמת הסכר הגבוה באסואן.

מה נתן לישראל משקל מדיני זה, שאינו מתאים למשקלה הגופני?

צווחות בלילה. הסכר לא מכבר פקיד גבה במנגנון המדינה: בעיני העולם, ישראל דומה לילדה קטנה. מעשיה אינם חשובים כמעצמם. אין היא יכולה להזיק ממש למבוגרים אבל יכולה להפריע להם. כשהילדה פורצת בצווחות, ברמי הלילה, נאלצים כל המבוגרים לקום ממיטותיהם כדי להרגיעה. כשהיא באה שטופת-דמעות ומי ספרת שכל הילדים היכו אותה, נאלצים המבוגרים לפייסה ולייבש את דמעותיה. כושר מיוחד זה למונע מנוחה מאחרים היא הקלף החזק בידי ישראל.

ילדי השכונה. אם נכונה השקפה זו, הרי שיחק הצוות החדש ביג'י-גולרה את ה

דאג האמרשילד

אחרי ההרצאה תכנית או"מנותית

מישחק בצורה הנכונה. שורה של איומים ומעשים הפגנתיים המונעים מנוחה מן הגר' דוליס, מורסת את עצביהם. הצפייה לפעולה צבאית מסרידה את שנתם מדי שכבם לישון בלילה.

בטוח קצה, יתכן מאד שזו שיטה מצויינת. השאלה היא רק אם אפשר להמשיך בה שנים רבות. גם הילדה הקטנה ביותר סופה לגדול, כשם שגדלים הילדים האחרים בשכונה.

מדיניות

מר או"ם

שני הגברים ישבו זה מול זה ביחידות. קשה היה לתאר ניגוד גדול יותר ביניהם. דויד בן-גוריון לשעבר גרין, הוא בן העם, איש מזרח אירופה. לא עסק מעולם בשום ספורט, אוהב להתפאר בידעיותו האפלטונית, מצטיין בכושר משחק. דאג היאלמאר אגנה קארל המרסקיולד (קראו לי פשוט האמרשילד, זה אותו הרברט) הוא בן 16 דורות של אצילים, מכונס בתוך עצמו, שונא כל רגשנות ושחצנות, מצטיין בדיי

התואר, יחד עם השם, ניתן למשפחה עלידי המלך קארל התשיעי, אחרי שראש המשפחה הצטיין בקרב. חמשה בני המשפחה שירתו הדורות האחרונים כחברי הממשלה הסבדית. אביו של דאג היה ראש המשפחה במלחמת העולם הראשונה.

קנות מחשבתיה, מטפס על הרים ורוכב על אופניים.

חלק גדול מן השיחה לא היה דו-שיח, אלא מונולוג ארוך של ראש ממשלת ישראל, שהוגדר בהודעה כ"הסברת ההיסטוריה הדי הודית המסמלת את אופי העם היהודי". השבדי הצונן לא הראה כל סימן של רוגג. הוא היה מוכן להודיין בסבלנות. כי מאחורי עיניו הכחולות, כצבע דגל או"ם, נרקמת תכנית הנראית לו כהיסטורית.

שם נולד באמבטיה. התוכנית, שלא פורסמה מעולם, אך שקויה הכלליים מס' תמנים באופק בביור, נרקמה בקומה 38' של בית-היכוכית של או"ם בניו-יורק, בחדר המקושט בתמונות פיקאסו, מאטיס ובראק. שם מכהן הפקיד העליון של האוי"ם תמורת משכורת שנתית של 20 אלף דולאר, חופשית ממסים, וחשבון הוצאות של 35 אלף ל"י נוספות. היתה לו הזדמנות מיוחדת-במיוחד להכיר את חולשות המוסד שהוא עומד ב"ראשו.

שמו של מוסד זה נולד שלושה שבועות אחרי אסון פארל-הארבור, כשנתעורר הנשיא פראנקלין רוזבלט באמצע הלילה. בלבו עלה שם נכון למוסד אשר בנות-הברית התכוננו להקים אחרי המלחמה. הוא עבר מן המיטה לכסא-הנכים שלו, גילגל את עצמו לחדר האורחים של הבית-הלבן. קול משק המים משך אותו לחדר האמבטיה. "מה ביחס ל" האומות המאוחדות?" שאל את האורח. "זה בסדר", ענה וינסטון צ'רצ'יל, שהתנגד לכל שם שיכול היה לרמוז על כוונה להקים ממשלה עולמית.

האוי"ם נולד ככמת-זיכוחים של מדינות ריבוניות, וזו לא. "עתון עתונאים עולמי", הגדירו דוד בן-גוריון בצדק. נציג מכסיקאי הרחיק לכת. הוא אמר כי האוי"ם "ישליט סדר ביצר בין העכברים, אך לא בין ה"אריות".

או. קיי. וחאראשו. כל עוד געשה המלחמה הקרה בין שתי מעצמות-האסום, אי-אפשר היה לשנות מצב זה. אולם אחרי שקליעיה-מימן גרמו להרחקת המלחמה ול"שחרים-משקל מסויים, הרגיש דאג האמרשילד שהגיעה השעה לצעד קדימה.

מטרתו היתה פשוטה: ישנם אזורים יציבים אשר בהם מעוניינות גם מוסקבה וג'נבה ושינגטון לשמור על השלום, מתוך חשש שהתלקחות מקומית תגרום למלחמת-עולם. במקומות אלה יכול מדינאי בינלאומי תקיף ליצור מרות חדשה: המרות הישירה של או"ם. מרות של או"ם באזור אחד, פירושה צעד ראשון לקראת ממשלת-כדור-הארץ.

המקום שמשך את עיניו של האמרשילד היה המרחב השמי. אף מעצמה אחת לא רצתה להרגיז את הערבים, אבל אף מעצמה אחת גם לא רצתה בהכחות ישראל. האמרשילד בא למרחב, הפיג במקצת את המתחיות הגרועה ביותר, הביא את תכניתו לוחשינגטון ולמוסקבה. הוא קיבל "או. קיי" אמריקאי ו"חאראשו" סובייטי.

הגורם היחיד היכול להפריע לתכניתו הוא ישראל. לא חסרים בישראל אנשים בעלי השפעה, הסבורים כי האמרשילד הוא "שליח הצביעות המתנכרת", ושיש בכוחם להכשיל את התכנית. אולם עיקר דאגתו של דאג האמרשילד היתה: עמדתו המדאיגה של דויד בן-גוריון. לכן בא במיוחד כדי לרכוש את לבו.

פיכוי קטן אחד. ישנם הסבורים כי דאג האמרשילד, הרגיל לספס על הרים, מטפס הפעם על קירות. אולם יש לו לפחות סיכוי קטן אחד. יתכן מאד שעבד אל-נאצר מוכן עתה להתקדם לקראת השלום, אם לא יידחה לקו תוקפני יותר אחרי כשלוש נסיונות להתחיל בהקמת הסכר הגבוה באסואן. ויתכן כי זו הפעם הראשונה, מאז 1947, מסוגלות ברית-המועצות וארצות-הברית לשתף פעולה במרחב.

אם יצליח האוי"ם מן הראשי אסילו בחלק מתכניתו, יהיה זה מעשה אומנות. במקרה זה יהיה הרחק השבדי הצונן, שונא הנשים, ראוי לפרס הגבוה ביותר של ארצו, פרס השלום.

הממשלה

כוח הויכוח

"ממשלה זו מצטיינת בכוח הויכוח, אבל לא בכוח ההחלטה", אמר השבוע אחד מ"ראשי המפלגות המשתתפות בה. הוא הת' כחן לויכוח הכללי הגדול: כוחות הימין, בהנהגת לוי אשכול ובהשתתפות הרתיים,